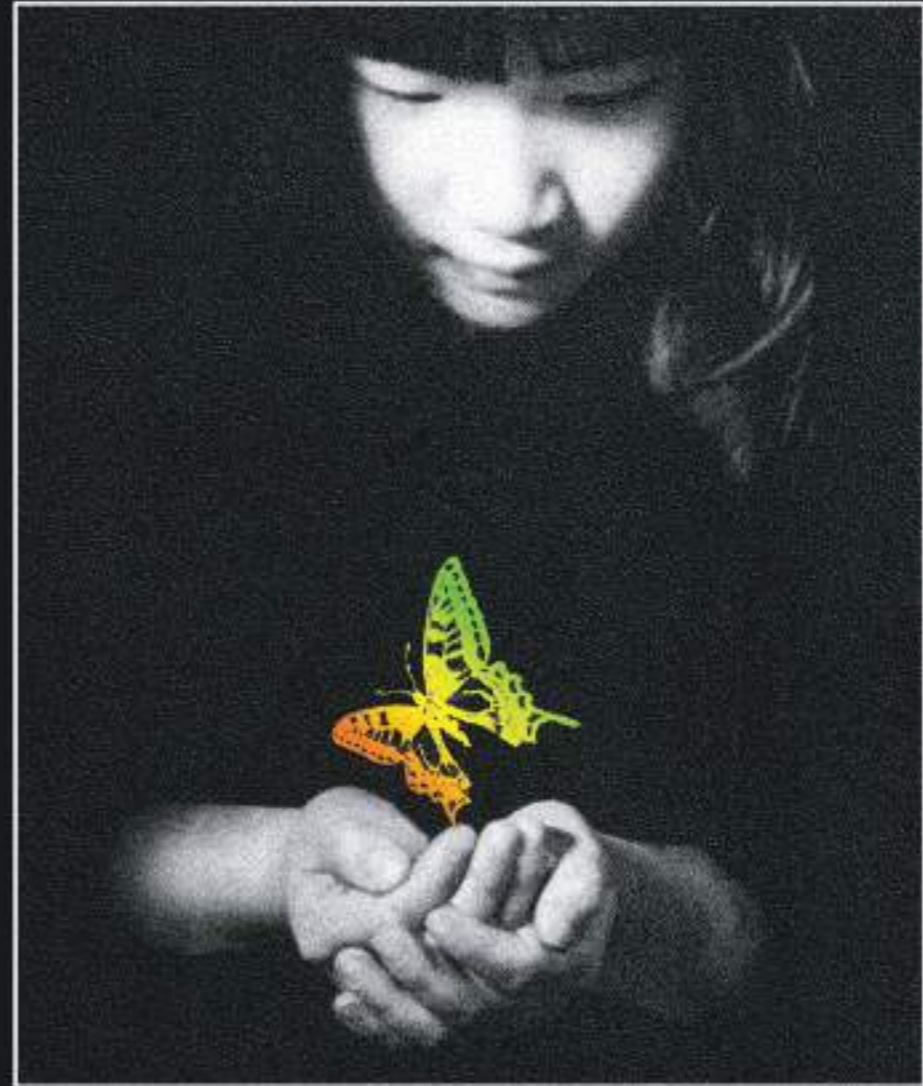

МАДАМ 光 БАТЕРФЛАЈ

Теофан Пучин

Ђакомо Пучини

МАДАМ БАТЕРФЛАЈ

опера у три чина

Либрето према истоименој драми Д. Беласка написали Л. Илика и Ђ. Ђакоза

Превод: Нада Царина

Диригент: **ЖЕЉКА МИЛАНОВИЋ**

Редитељ: **МЛАДЕН САБЉИЋ**

Режијска обнова: КАТАРИНА МАТЕОВИЋ-ТАСИЋ

Сценографију Фрање Поточника обновио: Далибор Тобцић

Костимограф: Стана Јатић

Диригент Хора: Весна Кесић-Крсмановић

Сценски покрет: Ферид Карајица

Улоге:

Ђо-Ђо-Сан, звана Мадам Батерфлај

Сузуки, њена служавка

Б. Ф. Пинкертон, поручник америчке морнарице

*Кејт Пинкертон, његова супруга
Шарплес, амерички конзул у Нагасакију
Горо, проваодаџија*

Бонзо, јапански свештеник, стриц Ђо-Ђо-Сан

Јамадори

*Комесар
Службеник регистратуре
Мајка Ђо-Ђо-Сан
Дете*

МИЛИЦА СТОЈАДИНОВИЋ, к.г.

СВИТЛАНА ДЕКАР

ВАЛЕНТИНА МИЛЕНКОВИЋ

ВИОПЕТА СРЕЋКОВИЋ

ЈЕЛЕНА КОНЧАР

САША ШТУЛИЋ

АЛЕКСАНДАР САША ПЕТРОВИЋ

ЛАУРА ПАВЛОВИЋ

ВАСА СТАЈКИЋ

ИГОР КСИОНЖИК

АЛЕКСАНДАР МАНОЈЛОВИЋ

БРАНИСЛАВ ЈАТИЋ

ВЛАДИМИР ЗОРЈАН

ГОРАН КРНЕТА

ЖЕЉКО Р. АНДРИЋ

ИВАН НИКОЛИЋ

ВОЈИСЛАВ МАЛЕШЕВ

МАРИНА АРАС

АЛЕКСА ШТУЛИЋ

МИЛИЦА ПЕТРОВИЋ

СОЛИСТИ, ОРКЕСТАР и ХОР

Концертмајстор: Владимир Ђуковић, Флоријан Балаж / Корепетитори: Глеб Горбунов, Ирина Митровић, Данијела Ходоба-Леш

Обрада текста за дисплеј: Иван Свирчевић / Инспирцијенти: Тања Цвијић, Олга Бановчанин, Дејан Теодоровић

Суфлери: Боженка Очовај, Милана Цап-Ђујић / Мајстор светла: Младен Букарица

Премијера: 28. март 1996; обнова: 26. фебруар 2009.

ЂАКОМО ПУЧИНИ (Giacomo Puccini, 1858-1924) најомиљенији је представник оперског веризма којем је дао изразито личну лирску особину. Постојање те лирске особине, не искључује, међутим, код њега и снажан осећај за сценску драматику. Пучинијева оперска музика не може се не разумети и вероватно нема гледаоца који не би могао схватити шта му та музика говори, шта описује, какав карактер представља, због чега је разнежен, односно над чим се жести. Та потпуна разумљивост и непосредна пријемчивост стајала је Пучинијеву музику тешких осуда због наводне баналности и јефтених ефеката. Па ипак, ни један, па ни најстрожи музички судија није могао тврдити да је у тој музици нешто лоше или недоречено. Са занатског становишта Пучини је заиста био савршен мајстор. Остао је доследан веризму: њега занима само жив човек, његов бол, ситне радости, животне трагедије. Пучинијев музички театар тако треба и доживети; у дубоком урањању у свакодневна, обична људска реаговања без великих, херојских гестова. Јер, није битна локација неког лика: напуштених и преварених жена, на пример, које не могу преболети бол увреде и губитка, има на свим меридијанима, а не само у Јапану. И зато судбина Пучинијевог Батерфлај непогрешиво доводи до ганућа сваки аудиторијум који се не треба тога стидети; у тој опери као и у сваком од мајсторових зрелих дела, сваки је такт музичке уметности вредан да се воли и увек изнова доживљава.

Н. Туркаљ

ЖЕЉКА МИЛАНОВИЋ

Рођена 1965. у Београду. Дипломирала на Факултету музичке уметности у Београду, код професора Станка Шепића 1988. године; на истом факултету је и магистрала 2000. године.

Носилац је неколико савезних награда стечених током студија: Сарајево, 1983, Загреб, 1986 – награда на XX такмичењу музичких уметника Југославије, као и награде Универзитета уметности у Београду. Наступала је с оркестром Београдске филхармоније, Симфонијским оркестром Радиотелевизије Србије и Оркестром Академије уметности из Новог Сада. Током студија ангажована у КУД “Абрашевић” и хору Београдски мадригалисти. У Опери Народног позоришта у Београду делује од 1988, а као диригент од 1991. Од јануара 1995. године је стални диригент Опере Српског народног позоришта где на репертоару има опере, оперете и балет: *Трубадур*, *Набуко*, *Кавалерија рустикана*, *Фауст*, *Мајска ноћ*, *Кармен*, *Мадам Батерфлај*, *Служавка господарица*, *Моцарт и Салијери*, *Сутон*, *Код Феме на балу*, *Еро с онога свијета*, *Слепи миш*, *Васкрсење*, *Тоска*, *Катарина Измајлова*, *Бојми* и *Ромео и Јулија* (балет).

Награде: Годишња награда СНП за дириговање оперете *Слепи миш* 2004. и за дириговање праизведбе опере *Васкрсење* Франка Алфана 2005. Похвала за дириговање балета *Ромео и Јулија* 2008. С Опером Српског народног позоришта наступала је на БЕМУС-у 1995, у Центру “Сава” 2003. и 2004. године, а у јуну 2006. на Интернационалом оперском фестивалу у Мишколцу (Мађарска) с опером *Васкрсење*. Члан је Удружења музичких уметника Србије.

ПУЧИНИЈЕВА ПАРТИТУРА ЈЕ КАО РЕЖИЈСКА КЊИГА

Опера *Мадам Батерфлај* Ђакома Пучинија је велики изазов за уметника зато што захтева, у ствари, три уметника: певача, музичара и глумца. То је комплетан репертоар и данашњи захтеви савременог оперског театра као и савремене публике, чији су ниво и критеријуми веома високи, захтева то тројство, не само за певање него и за музицирање и глуму. У овој опери је све то присутно. И ако говоримо о Пучинију који је за разлику од Вердија стварао у великим плохама, у великим захватима, морамо истаћи да је то један мозаик реалистичких, поетских сцена које захтевају изузетну интерпретацију, и музичку и сценску. Заправо, његова партитура, је режијска књига коју диригент и режисер морају да дешифрирају и да на тај начин предају све оне дивне ликове, нарочито женске, чији је Пучини велики мајстор, али Ђо-Ђо-Сан је био њему најмилији. Покушао бих да парафразирам неколико речи које је Пучини говорио: “Ја увек видим њен лик пред собом, те мале слатке Јапанке која је пуна бола у души”. Тада је рекао: “Ја нисам створен за велике гестове, ја волим обичне мале људске ствари, али кад су оне истините, искрене и кад долазе од срца.” Према томе, то је мото који нас је руководио у раду с уметничким ансамблом, у заједници с маестром Топлаком да то остваримо. Био је то наш путоказ. Имали смо рад с два, конкретна ансамбла -време је било доста ограничено, људи су показали велику заинтересованост, велику уметничку дисциплину и залагање. Могу да кажем да резултат неће изостати и ја сам велики оптимиста. Гледајући последње пробе, ипак, мислим да су ствари успешно савладане. Опера *Мадам Батерфлај* спада у оне најпопуларније опере и ја сам уверен да ће публика ту оперу веома здружено примити, посебно женски део оперске публике коме је опера *Мадам Батерфлај* једна од најмилијих опера.

Младен Сабљић

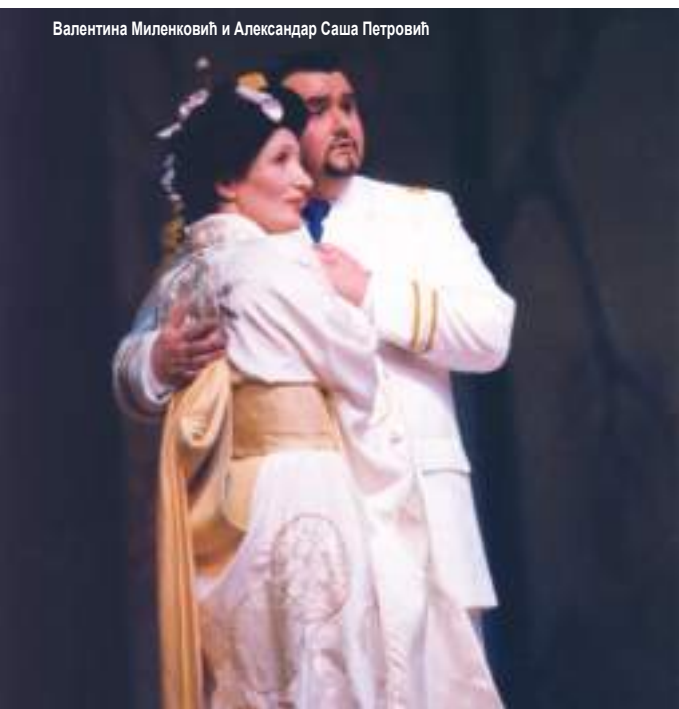
Бранислав Јатић, солисти и део хора

Милица Стојадиновић

Свитлана Декар, Саша Штулић и део хора

Валентина Миленковић и Александар Саша Петровић

Свитлана Декар, Јелена Кончар и Васа Стајић

ПРОКЛЕТА, АЛИ СРЕЋНА

Овим речима, које је исписао на полеђини слике мале Јапанке ноћи 17. фебруара 1904. године, Ђакомо Пучини покушао је да изрази огорчење, бол и разочарање након неуспеле премијере опере *Мадам Батерфлај* у Миланској скали. Стравично ојађен, јер је био у дубини душе уверен да је написао своје до тада најбоље и најекспресивније дело, Пучини се препустио тузи и очајању, али је ипак искрено веровао у скору ренесансу своје опере – и није се преварио. Већ након три и по месеца, након вишеслојних коректура, *Мадам Батерфлај* је у Бреши засијала пуним сјајем којим живи до данас.

Историјски настанак опере типичан је “пучинијевски”. Боравећи у Лондону 1900. године, припремајући *Тоску* у Ковент Гардену, Пучини је имао прилику да види безличну драму *Мадам Батерфлај* коју је славни драмски писац Давид Беласко драматизовао према новели Јохана Лутера Лонга. Одушевљен темом, композитор енергично тражи од Беласка дозволу да компонује оперу истоименог назива. “Не можете одбити Талијана који моли и грли вас плачним очима” – уз ове речи Пучини добија дозволу писца.

Почетком века Пучини је већ био веома искусан и омиљен композитор. Његове опере *Манон Леско*, *Боџи*, *Тоска* изводиле су се по целом свету и публика их је примала пуним срцем. Реално је осликавао човека онаквог какав јесте, све животне детаље, начин живота, манире и обичаје у крајње различитим животним условима, (оријентална Турандот, европска Мими, источњачка девојчица Ћо-Ћо-Сан). Можда су то били и основни принципи који су довели до тога да се Пучини у свом времену сматрао помало “баналним” композитором дотакавши у свом драматуршко-композиторском опусу “обичан народ”. Поједностављени садржаји либрета његових опера, насталих из свакодневице први пут су донесени кроз уметност на оперску сцену. Додајмо још и ово: Пучини је био изванредан познавалац оркестра, музички сликар солистичких и хорских деоница, а драматургију музичке сцене довео је до савршенства.

Ипак, рад на опери *Мадам Батерфлај* није текао без проблема. Најпре су либретисти Ђузепе Ђакоза и Луиђи Илика од једночинке морали да направе оперски либрето у три чина, а затим је пред композитора искрсао нови драматуршки проблем предуго трајање другог чина. У коначној верзији, која и данас живи, проблем је решио драстичним краћењем, те повезивањем другог и трећег чина прекрасним оркестарским интермецом. Да би постигао што већу аутентичност Пучини је проучавао јапанску музику, начин живота и обичаја, консултујући се с јапанским дипломатама, уметницима, као и свим онима који су му у том смислу могли бити од помоћи. Како је то било време у коме су Европљани откривали и истраживали егзотичне и далеко-источњачке крајеве, то је за Пучинија задатак био још изазовнији. Испунио га је на најбољи могући начин створивши дело трајне и непролазне вредности, дело које је заживело и уврстило се у класични репертоар највећих оперских кућа, дело које се уткало у широке народне масе, чију је музику одушевљено прихватио цео свет.

К. Матеовић-Тасић

ОД КРИТИКЕ ДО КРИТИКЕ

ПУЧИНИ – НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПРЕДСТАВНИК ИТАЛИЈАНСКОГ ОПЕРСКОГ ВЕРИЗМА

На првом месту истичемо, веома успело певачко-глумачко остварење Милице Стојадиновић, која је нежни лик насловне јунакиње донела чак изнад очекивања, постигавши у трећој години своје оперске каријере, у седмој улози и најбољу и најкомплетнију креацију. Озбиљно припремљена, лирским гласом примерена роли, уметница је простудирано ушла у све музичке карактеристике партије, разоткривши и најтананије нијансе преживљавања своје јунакиње. Потпуно је обојивши нежношћу, откривајући је кроз осмех и сузе, вокално чисто, могла јој је улити мало више снаге и драматичности у изражавању љубави и бола, у преображају од наивне девојчице до израсле жене, спремне да се по сваку цену бори за мужа и брак, што вероватно зависи и од интензитета њеног горњег, нешто мање снажног регистра. Сасвим спретном кретању, понашању на сцени и сналажењу у кимону, изузетно је допринео, као и осталим протагонистима, рад с мајстором за сценски покрет, Феридом Караицом, који се веома упечатљиво одразио и на најбоље остварен у представи, глумачко-сценски израз Марине Павловић-Бараћ, као Сузуки, те на улоге Гораа и Јамадорија у тумачењу Александра Манојловића, односно Миодрага Милановића.

Други главни лик, површног и лакомисленог Бенцамина Пинкертона, створен по узору на традиционалног оперског љубавника, значи без црта цинизма и егоизма, које има у Беласковој драми (Пучинијевом предлошку за либрето), градио је лежерно, у складу са реномеом нашег најискуснијег и најтраженијег, безалтернативног тенора, музикални Славољуб Коцић који је поновио своје виђење неодговорно-нехајног, поручника - супруга.

Господствено – достојанственим тумачењем партије озбиљног америчког конзула Шарплеса, истакао се, вокално-сигурни баритон Миодраг Јовановић, а појавом и сугестивним наступом, у неоригиналној сцени клетве (сличност с Вердијевим Монтеронеом у Риголету), преокрет и један од најупечатљивијих момената у представи, унео је Бранислав Јатић, као јапански свештеник Бонзо, ујак Ћо-Ћо-Сан.

Улога добро припремљеног хорског ансамбла, затамњена је лошим озвучењем и тиме потпуним покривањем, партије мушког хора иза сцене, иначе с правом означене као Ноктурно, па је тако, нажалост и изостало одговарајуће дочаравање источњачког колорита и засићене емоционалности.

Марија АДАМОВ

ПУБЛИКА ЖЕЉНА ОПЕРСКИХ ДЕЛА

У насловној улози, као Ћо-Ћо-Сан, звана Мадам Батерфлај, наступила је сопранисткиња Милица Стојадиновић. Ову изузетно тешку ролу извела је музикално, интонативно чисто, с лепим пијанима, као и одличном дикцијом, али јој је недостајала потребна снага у средњем и високом регистру. Надамо се, да ће после неколико представа ова улога у њеном извођењу добити на зрелости и глумачкој убедљивости.

Наш једини тенор Славољуб Коцић, који је, могло би се рећи, носилац свих тенорских улога које има Српско народно позориште на репертоару, чак и у улози поручника Пинкертонa, нема алтернације. Донео ју је без техничких потешкоћа, с рутином зрелог певача. Одмах на почетку представе у наступу с Гороом, кога је тумачио у границама својих могућности Александар Манојловић, могли смо уочити да је улога Пинкертонa, прави избор за Славољуба Коцића.

Улога Сузуки припала је, глумачки најубедљивијој, мецосопранисткињи Марини Павловић-Бараћ, која је снагом гласа, посебно честим коришћењем првих тонова, успевала да надвиси и оркестар.

Миодраг Јовановић који је као гост наступио у улози Шарплеса, представио је ову улогу у израђеној концепцији са свежим, местимично металним баритоном, који је у сваком регистру звучао концентрисано.

Од осталих извођача, иако у малим улогама, издвајали су се како гласовним, тако и сценским остварењем, ветеран Светозар Дракулић, а посебно Бранислав Јатић у улози Бонза, ујака Ћо-Ћо-Сан.

Јана САРАТЛИЋ

/Мали концерт, Радио Нови Сад, 29. март, 1996/

ДЕВОЈКА ИЗ НАГАСАКИЈА

Било је предвиђено да насловну јунакињу тумачи Валентина Миленковић (за коју верујемо да ће бити изванредна Тоска), али је игром случаја или судбине на неколико дана пре у премијерну поставку “ускочила” Милица Стојадиновић (која је била предвиђена за репризу). На сцени СНП она је остварила већ седам улога за три године.

Њена стопљеност ишла је до дубоког поистовећивања са улогом, до крајње узбудљиве креативности и у најмањим детаљима. Уско сарађујући са Феридом Карајицом (који је сјајно увежбао протагонисте у сценском покрету), она је не само ходала, седела и хладила се лепезом на начин добро васпитане девојке из Нагасакија на преласку у наш век, него ју је доживела изнутра у огромном емоционалном распону од безрезервне заљубљености (исказаном широком аријом у Ларгу, у *As-duru*, са почетком у пиано-пианиссиму), преко страшног дуета љубавног остварења (такође у Ларгу, у далеком *Ges/duru*), до сублимације чежње на крају другог чина и трагичне одлуке да посегне за мачем којим је и њен отац извршио самоубиство.

Гласовно сигурна у свим регистрима ове моћне а устрептале роле, саосећајући са егзотичним осенчењима мелодике, она је и певачки и музички донела један одлично профилисан, заокружен и до ситница простудиран лик.

У томе су јој знатно помогли: Славољуб Коцић, наш најпозданији и најзапосленији тенор, који је ролу Пинкертона водио до безбрижне лакомислености до три пута поновљеног очајничког крика “Батерфлај”, који се у завршним акордима чује иза сцене.

*Гордана КРАЈАЧИЋ
/Политика, 30. март 1996/*

МАДАМ БАТЕРФЛАЈ

Поводом обновљеног извођења опере Мадам Батерфлај Ђакома Пучинија, одржаног 28. децембра 2000. године

Веома лепој и успелој продукцији у првом реду је допринео оркестар, одлично припремљен и вођен руком маистра Јона Јанкуа, госта диригента из Румуније, кога памтимо и по премијерном извођењу опере Фауст Шарла Гуноа, на истој сцени, пре неколико година. Све је на овој представи Мадам Батерфлај која улази у жанр лирске оперске трагедије било обавијено суптилношћу, лиричношћу и топлином, јер је управо овакво схватање и стварање атмосфере у оркестру, допринело верном приказивању сентименталношћу и трагичношћу сижера који описује љубавну причу мале Јапанке Ћо-Ћо-Сан. С пуно нијансирања и чисто остварених, меко вођених инструменталних линија и укусног, умереног подвлачења карактеристичних егзотичних мелодија и импресионистички префињене атмосфере, диригент Јанку је створио изванредну основу за грађење вокално-глумачких креација протагониста.

Међу њима се финоћом певачке компоненте издвајала Валентина Миленковић, у насловној улози опере, чијој бисмо сценској визији удахнули више смелости и изражајности, упркос нежности и дискретности лика Ћо-Ћо-Сан.

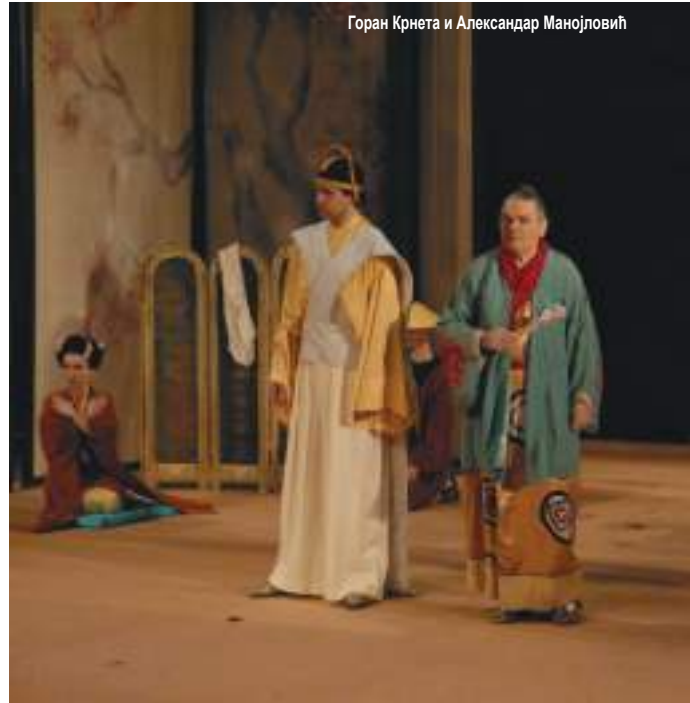
Глумачки и сценски уверљивија била је Сузуки Виолете Срећковић. Славољуб Коцић био је добар Пинкертон, а од осталих учесника издвојили бисмо Сашу Петровића као женидбеног посредника Гораа, Бранислава Јатића, као ујака Ћо-Ћо-Сан, Сашу Ковачића у улози конзула Шарплеса, те Дарију Олајош као Кејт Пинкертон. Невелики удео хора одликовао се такође суптилношћу и изнијансираношћу извођења.

*Марија АДАМОВ
/Лист Позориште 1-5, јануар 2001/*

Виолета Срећковић и Милица Стојадиновић

Свитлана Декар и Александар Саша Петровић

Горан Крнета и Александар Манојловић

ПРВО ИЗВОЂЕЊЕ МАДАМ БАТЕРФЛАЈ У СВЕТУ

17. фебруар 1904. године, Teatro alla Scala, Италија

МАДАМ БАТЕРФЛАЈ У СРПСКОМ НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

22. март 1921. године

Диригент: Џ. Маржинец

Редитељ: К. Клеменчић

Ђо-Ђо-Сан: К. Дубска, Б. Адамовић Дубска

Пинкертон: Д. Кранчевић, Д. Врбањац

(изведено 26 представа)

18. мај 1951. године

(представа је ишла до сезоне 1961/62)

Диригент: Д. Бабић, Д. Жупанић, М. Асић,

П. Милошевић, М. Фајдига

Редитељ: Ј. Путник

Ђо-Ђо-Сан: М. Михлер, З. Сесардић, Ј. Асић, А. Чепе,

И. Давосир Матановић, З. Волф

Пинкертон: Д. Бурић, В. Цвејић

(изведено 73 представе, 27.838 гледалаца)

10. новембар 1964. године (обнова)

Диригент: Д. Миладиновић, М. Фајдига

Редитељи сценограф: Е. Фрелих

Ђо-Ђо-Сан: И. Давосир Матановић, А. Чепе,

Пинкертон: В. Цвејић

(изведено 17 представа, 6.740 гледалаца)

25. јануар 1974. године

Диригент: М. Фајдига, И. Топлак, М. Јаноски

Редитељ: Д. Миладиновић

Ђо-Ђо-Сан: В. Ковач-Виткаи, М. Алпар Тунтев,

Јоко Сато, М. Стојановић

Пинкертон: Ш. Мардешић, В. Цвејић

(изведено 23 представе, 8.508 гледалаца)

21. октобар 1988. године

Диригент: М. Јаноски

Редитељ и сценограф: Ф. Поточник

Ђо-Ђо-Сан: В. Ковач Виткаи

Пинкертон: С. Коцић

(изведено 8 представа, 3.442 гледаоца)

28. март 1996. године

Диригент: И. Топлак, Ј. Јанку, Ж. Милановић

Редитељ: М. Сабљић

Сценограф: Ф. Поточник

Сценографију обновио: Д. Тобцић

Ђо-Ђо-Сан: М. Стојадиновић, В. Миленковић

Пинкертон: С. Коцић

(изведено 9 представа, 3.542 гледаоца)

28. децембар 2000. године (обнова)

Диригент: Ј. Јанку

Редитељ: М. Сабљић

Ђо-Ђо-Сан: В. Миленковић

Пинкертон: С. Коцић

(изведено 3 представе, 556 гледалаца)

29. октобар 2002. године (обнова)

Диригент: Ж. Милановић

Редитељ: М. Сабљић

Режијска обнова: К. Матеовић-Тасић

Ђо-Ђо-Сан: М. Стојадиновић, В. Миленковић,

С. Декар

Пинкертон: С. Коцић, С. Петровић

(до сезоне 2004/2005 изведено 12 представа,
4.028 гледалаца)

САДРЖАЈ

I чин

Амерички поморски официер Пинкертон, одлучио је да се ожени младом дражесном гејшом Ћо-Ћо-Сан коју је назвао Батерфлај (“Лептирица”). Купио је малу кућу од прућа у цветном врту.

Посећује га амерички конзул у Нагасакију, који невољно прима Пинекртоново иронично објашњење да, по јапанским законима, брак и кућу може отказати сваког првог у месецу. Конзул Шарплес мисли да је Ћо-Ћо-Сан искрено заволела Пинкертона и да овај не би смео повредити њена осећања. Али, Пинкертон испија здравицу “правом” браку с једном Американком.

Издаје се зачује песма, долази невеста са сватовима.

Трговачки посредник Горо указује Американцима да је Ћо-Ћо-Сан из отмене племићке породице која је осиромашила, пошто је њен отац пао у немилост на двору и, по налогу Микада, извршио самоубиство харакиријем. Ћо-Ћо-Сан је, између осталих ствари, донела и нож којим се њен отац убио.

Обавља се кратка церемонија венчања, а затим се гости припремају за одлазак, пошто је конзул с чиновницима већ кренуо натраг у град.

Одједном се из даљине зачује клетва. Стриц Ћо-Ћо-Сан, стари јапански свештеник Бонзо, дознавши да му је нећака напустила своју веру, долази и проклиње је због тога.

Ћо-Ћо-Сан је дубоко потресена тим догађајем, али се ипак, сва срећна, предаје љубави према Пинкертону.

II чин

Прошле су три године. Пинкертон је напустио своју невесту после неколико месеци, не јавивши се више. Иако сви наговарају Ћо-Ћо-Сан да га заборави и потражи срећу на другој страни, она га и даље верно чека. Када јој Сузуки наговести да им је преостало још мало новца, она разочарано закључује да превише троше. Теши се и нада, те уверава Сузуки, како ће се ипак једног дана Пинкертонов брод опет појавити у луци Нагасакија.

Код Ћо-Ћо-Сан долази конзул Шарплес. Она је сва ван себе од узбуђења јер слути да јој он доноси вести од Пинкертона.

Конзул је сметен. Пинкертон му је послао писмо у којем га званично моли да саопшти Батерфлај о његовој женидби с једном Американком. Њено узбуђење не даје му снаге да јој саопшти садржај читавог писма. У том часу долази принц Јамадори и удвара јој се, она га упорно одбија. Принц одлази, али с надом да ће Ћо-Ћо-Сан ипак променити своје мишљење.

Конзул тада даје до знања малој Јапанки да ју је Пинкертон можда заборавио и да се никада више неће вратити. На те речи Ћо-Ћо-Сан огорчено прекида разговор и излази из собе. Одмах затим се враћа, с малим плавокосим дететом и с питањем: “Зар Пинкертон може заборавити ово?”

Шарплес је ганут. Пинкертон не зна да има синчића, али он ће му то свакако јавити.

Након конзуловог одласка, Сузуки узбуђено јавља Ћо-Ћо-Сан да се Горо, који је довео Јамадорија, наоколо шуња и прича како се не зна ко је отац детета. Ћо-Ћо-Сан запрети ножем Гору који успева да побегне.

Тада одјекне хитац из луке. Велики ратни брод допловио је у Нагасаки. Ћо-Ћо-Сан узбуђено дурбином покушава да прочита његово име. То је Пинкертонов брод! У великој радости она и Сузуки доносе из врта цвеће којим украшавају кућу, а затим се спрема да чека с дететом и Сузуки мужевљев повратак. Из даљине се чује песма морнара у луци.

III чин

Свануо је дан. Сузуки се буди и наговара Ћо-Ћо-Сан да се одмори. Она пристаје и излази из собе носећи уснуло дете којем пева успаванку. Сузуки остаје сама, те њу прву сусреће Пинекртон, у пратњи своје жене Кејт и конзула. Сузуки је свесна да ће то бити крај мале Јапанке.

Пинкертон и Шарплес траже од ње да наговори Ћо-Ћо-Сан да Пинкертону и његовој жени преда сина. Сузуки пристаје тешка срца, али уз услов да прво остане насамо с њом.

Пинекртон, због гриже савести, не може више да издржи, те се повлачи.

Одједном наилази Ћо-Ћо-Сан. Угледавши конзула, мисли да је ту и Пинкертон. Тражећи га свуда по кући, наилази на ледено ћутање присутних. У врту спази непознату даму.

Сазнавши истину, она се ломи, но пристаје да преда дете, обраћајући се сада младој Американки, као “најсрећнијој од свих жена”. Једини услов Ћо-Ћо-Сан је да Пинекртон дође по сина сам, кроз један сат.

Посетиоци одлазе, а Ћо-Ћо-Сан врши припреме за харакири; узима очев нож и чита посвету на њему: “Боље је часно умрети него нечасно живети.”

За то време, слутећи несрећу, Сузуки шаље дете у собу код мајке. Она целива сина, грлећи га очајно, и упућује му последње збогом.

Оставши сама, убија се иза паравана очевим ножем. Кад Пинкертон стигне, већ је касно.

Свитлана Декар, Јелена Кончар и женски хор

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Позоришни трг 1, 21000 Нови Сад

Телефони: 021/ 6621-411 (централа); 6612-582, 6616-669 (Опера)

За издавача / МИЛИВОЈЕ МЛАЂЕНОВИЋ, управник

Директор Опере / БЕРИСЛАВ СКЕНДЕРОВИЋ

Уредник / ДУШАНКА РАДМАНОВИЋ

Обликовање / РАДУЛЕ БОШКОВИЋ

Фотографије / МИОМИР ПОЛЗОВИЋ

Технички уредник / ЖАРКО ДЕАК

Компјутерски слог / ЉИЉАНА БИЛБИЈА и НАДА РАДОВИЋ

Штампарија БУДУЋНОСТ, Нови Сад

Тираж 1500

148. сезона 2008/2009.

www.snp.org.rs